

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 3 maja 2005 r.

w sprawie programu pomocy państwa, który Niemcy planują wdrożyć na rzecz rozbudowy lokalnej infrastruktury służącej bezpośrednio przemysłowi zgodnie z pkt 7 części II wspólnego planu ramowego rządu federalnego i krajów związkowych „Poprawa regionalnej struktury gospodarczej” – Tworzenie lub rozbudowa centrów przedsiębiorczości, technologii oraz inkubatorów oferujących małym i średnim przedsiębiorstwom pomieszczenia i usługi (2004–2006)

(notyfikowana jako dokument nr C(2005) 1315)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2005/782/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wymienionymi artykułami ⁽²⁾, oraz uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

program pomocy zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu WE. Niemcy nie uznawały tego działania za pomoc państwa w znaczeniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, jednakże dokonały jego zgłoszenia z powodów bezpieczeństwa prawnego. Działanie zostało zarejestrowane jako pomoc państwa nr N 644/g/2002. Pismami z dnia 9 października 2002 r., 17 stycznia 2003 r., 30 czerwca 2003 r. i 25 września 2003 r. Komisja zwróciła się o udzielenie dodatkowych informacji. Informacje te zostały przekazane w pismach z dnia 18 listopada 2002 r., 11 i 12 lutego 2003 r., 24 lipca 2003 r. oraz 30 października 2003 r. Pismem z dnia 26 listopada 2003 r. Niemcy wyraziły zgodę na przedłużenie dwumiesięcznego terminu zgodnie z art. 4 ust. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 do 5 lutego 2004 r. i przekazały dalsze informacje.

- (2) Pismem z dnia 18 lutego 2004 r. Komisja poinformowała Niemcy o przyjęciu decyzji w sprawie wszczęcia postępowania zgodnie z art. 88 ust. 2 Traktatu WE.

I. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 19 września 2002 r., zarejestrowanym w dniu 20 września 2002 r. przez Sekretariat Generalny Komisji, Niemcy zgłosiły Komisji wymieniony powyżej

- (3) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag.

⁽¹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.1999, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem Przystąpienia z 2003 r.

⁽²⁾ Dz.U. C 84 z 3.4.2004, str. 2.

⁽³⁾ Patrz: przypis 2.

- (4) Pismem z dnia 2 listopada 2004 r., zarejestrowanym w dniu 3 listopada 2004 r., Komisja otrzymała uwagi Federalnego Związku Centrów Innowacji, Technologii i Inkubatorów Przedsiębiorczości (niem. *Bundesverband deutscher Innovations-, Technologie- und Gründerzentren e.V.*, zwany dalej „ADT”). Pismem z dnia 15 listopada 2004 r. Komisja przekazała uwagi ADT Niemcom i dawała możliwość ustosunkowania się do nich. Niemcy jednak nie zajęły stanowiska wobec tych uwag.
- (5) W dniu 19 marca 2004 r. nadesłano uwagi ze strony Niemiec. W dniu 22 kwietnia 2004 r. miało miejsce spotkanie, w rezultacie którego Niemcy po dwóch monitach Komisji z dnia 9 lipca 2004 r. i 9 września 2004 r. przesyłały dodatkowe informacje pismem z dnia 16 września 2004 r., zarejestrowanym w dniu 22 września 2004 r. W dniu 16 grudnia 2004 r. odbyło się kolejne spotkanie, w rezultacie którego Niemcy po monicie Komisji z dnia 14 lutego 2005 r. przesyłały dodatkowe informacje i wprowadziły zmiany do wspomnianego programu pomocy pismami z dnia 3 i 23 marca 2005 r., zarejestrowanymi odpowiednio w tym samym dniu.

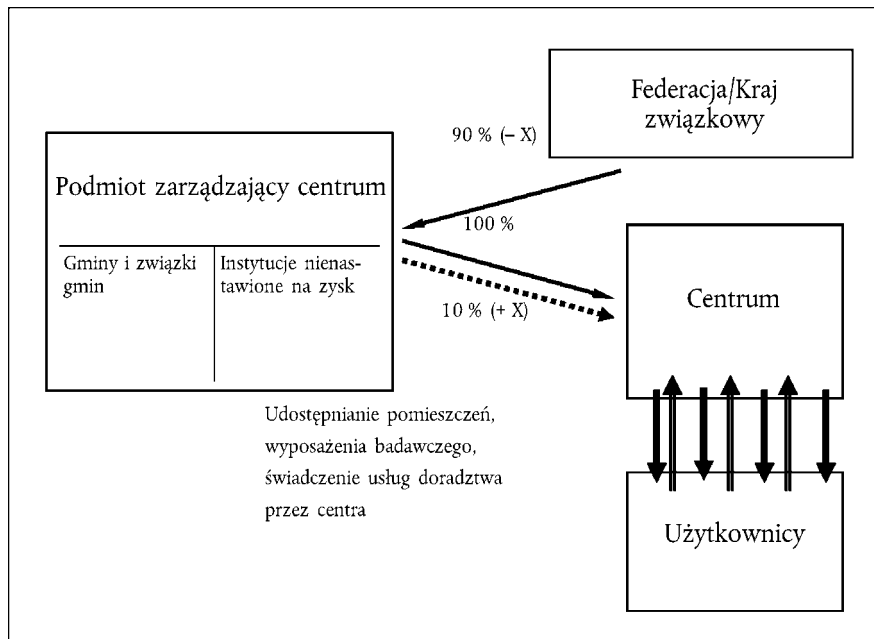
II. OPIS ŚRODKA POMOCY

- (6) Wspomniane działanie jest wspólnie finansowane przy użyciu zasobów federalnych i poszczególnych krajów związkowych. Pomoc ta jest zarządzana przez rządy krajów związkowych, w związku z tym niektóre szczegóły działania w niewielkim stopniu różnią się między sobą w zależności od kraju związkowego.
- (7) Wsparcie publiczne jest przyznawane w postaci dotacji dla podmiotów zarządzających centrami. Wsparcie wynosi najwyżej 90 % kosztów budowy lub rozbudowy centrów. Wsparcie finansowe przyznawane w ramach środka pomocy powinno przynieść korzyść użytkownikom centrów. Wsparcia nie należy rozumieć w ten sposób, że to podmioty zarządzające centrami lub użytkownicy centrów otrzymują dotacje w wysokości 90 % kosztów kwalifikowanych. Środek pomocy ma zastosowanie zarówno dla regionów odpowiadających postanowieniom art. 87 ust. 3 lit. a) i c) Traktatu WE, jak również dla regionów niekwalifikujących się do wsparcia finansowego (około 5 % regionów objętych programem pomocy). Okres trwania programu pomocy kończy się w dniu 31 grudnia 2006 r.; zaś jego roczny budżet wynosi około 120 mln euro.
- (8) Działanie ma na celu zapewnienie małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) określonych udogodnień. Przy tym dla MŚP kwestia dotyczy w pierwszym rzędzie możliwości najmu pomieszczeń w danym centrum. Poza tym MŚP mogą w tych centrach korzystać również z takich usług, jak doradztwo, wyposażenie badawcze

i możliwości współpracy przykładowo ze szkołami wyższymi i instytutami badawczymi lub nawiązywanie kontaktów z innymi przedsiębiorstwami.

- (9) Jednakże MŚP nie są finansowane bezpośrednio, lecz w ramach bardziej kompleksowej struktury. Niemcy udostępniają tzw. „podmiotom zarządzającym centrami” środki finansowe mające stanowić dla nich zachętę dla utworzenia lub rozbudowy budynku, tj. „centrum przedsiębiorczości, centrum technologii lub inkubatora przedsiębiorczości”, tak aby takie centrum mogło oferować pomieszczenia i usługi ich użytkownikom, a mianowicie MŚP. Podmioty zarządzające centrami muszą zagwarantować działanie centrów przez okres przynajmniej 15 lat.
- (10) Podmiotami zarządzającymi centrami są zwykle gminy i związki gmin, ale mogą to także być publiczne i prywatne stowarzyszenia nienastawione na osiągnięcie zysku.
- (11) Zazwyczaj centra są albo nienastawionymi na osiągnięcie zysku samodzielnymi przedsiębiorstwami komunalnymi lub odrębnymi, nienastawionymi na zysk osobami prawnymi.
- (12) Występują różnego rodzaju centra: centra przedsiębiorczości zwykle udostępniają pomieszczenia dla wszelkiego rodzaju MŚP z określonego sektora lub wszystkich sektorów, natomiast centra technologii są ukierunkowane na małe przedsiębiorstwa prowadzące działalność badawczo-rozwojową i oferują im konieczne w tym celu wyposażenie, jak na przykład laboratoria, usługi doradztwa, nawiązywanie kontaktów ze szkołami wyższymi i instytutami badawczymi. Grupą docelową dla centrów inkubatorów przedsiębiorczości są nowo utworzone przedsiębiorstwa, w szczególności małe przedsiębiorstwa. Możliwe są jednak formy mieszane centrów. Przede wszystkim wtedy gdy nie wszystkie pomieszczenia mogą być wynajęte dla przedsiębiorstw pożądanego typu, centra przyciągają zwykle inne grupy docelowe. Tak na przykład dane centrum technologii może być wykorzystywane częściowo jako centrum przedsiębiorczości.
- (13) MŚP, które korzystają z usług centrów (dalej zwane użytkownikami), opłacają czynsz za najmowane pomieszczenia i wnoszą dodatkowe opłaty za korzystanie z innych urządzeń (jak urządzenia laboratoryjne lub sprzęt specjalistyczny) i/lub w danym przypadku z usług doradztwa. Czynsz i/lub cena za inne urządzenia/usługi może kształtować się na poziomie poniżej ceny rynkowej. Najmujący mogą korzystać z centrów zwykle przez pięć lat (w wyjątkowych przypadkach: osiem lat).

(14) Poniższy wykres wyjaśnia sposób funkcjonowania środka pomocy:

III. PRZYCZYNY WSZCZĘCIA PROCEDURY

- (15) W decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja zgłaszała wątpliwości co do zgodności działania ze wspólnym rynkiem, ponieważ Niemcy w odniesieniu do wielu aspektów nie przekazały dostatecznych informacji. W szczególności dotyczyło to kwestii, czy pomoc państwa była zaangażowana na wszystkich poziomach wspomnianego działania, a przede wszystkim – czy beneficjentami są podmioty zarządzające centrami oraz korzystające z usług centrów MŚP czy też pomoc w całości przypada na korzyść MŚP.

IV. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON

- (16) ADT oświadczył, że usługi oferowane przez centra nie są dostępne na rynku. Do oferowanych usług, według informacji przekazanych przez ADT, należą usługi doradztwa (opracowywanie biznesplanów, wsparcie w pozyskaniu kapitału założycielskiego itd.), krótkoterminowe umowy najmu, współpraca i tworzenie sieci kontaktów z regionalnymi instytucjami badawczymi, szkołami wyższymi lub innymi przedsiębiorstwami oraz wyposażenie badawcze (laboratoria, sprzęt specjalistyczny itd.).
- (17) Ponadto ADT zwrócił uwagę na to, że prawie 90 % nowo utworzonych przedsiębiorstw w centrach jest w stanie przetrwać pierwsze trzy lata, co w porównaniu z innymi nowo założonymi przedsiębiorstwami jest bardzo wysokim odsetkiem.

V. UWAGI WŁADZ NIEMIEC

- (18) Pierwotnie Niemcy w swoich uwagach wyjaśniały, że wspomniany program pomocy służy zrekomensowaniu

niekorzystnej sytuacji na rynku nieruchomości, który nie jest w stanie zaoferować przedsiębiorstwom – zwłaszcza nowo utworzonym – pomieszczeń w cenie, która byłaby dla nich do przyjęcia. Zgodnie z doświadczeniami niemieckimi rynek prywatny niechętnie udostępnia pomieszczenia nowo powstałym, innowacyjnym przedsiębiorstwom, gdyż są one obciążone wysokim ryzykiem. Ponadto, jak się wydaje, na rynku jest wyraźny niedobór niewielkich pomieszczeń.

- (19) Niemcy utrzymywały również, iż pomoc w całości ma przynieść korzyść użytkownikom centrów. W odniesieniu do elementu pomocy przeznaczonego dla użytkowników Niemcy oświadczały najpierw, że intensywność pomocy dla użytkowników nie przekracza 10–20 % porównywalnych cen rynkowych. Jednakże w piśmie z dnia 22 września 2004 r. Niemcy wyjaśniały, iż użytkownicy zwykle płacą ceny rynkowe (ceny na dolnym poziomie skali cen rynkowych) oraz że kwota pomocy nie przekracza pułapu 100 000 euro w jakimkolwiek okresie trzech lat (do 23 000 euro rocznie dla każdego użytkownika w okresie pięciu lat). Niemcy przekazały uwagi wszystkich krajów związkowych, z których część powołuje się na badania prezentujące pozytywne skutki funkcjonowania centrów dla użytkowników oraz ich pozytywne oddziaływanie w skali regionów. Do tego czasu Niemcy nie zobowiązały się do przestrzegania wszystkich postanowień rozporządzenia Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* ⁽⁴⁾, w szczególności art. 3 dotyczącego kumulacji i monitorowania.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30.

(20) W swoich ostatnich uwagach i przede wszystkim w piśmie z dnia 3 marca 2005 r. Niemcy zmieniły pierwotne zgłoszenie, zobowiązując się w odniesieniu do dotacji na usługi doradcze dla MŚP będących użytkownikami centrów do przestrzegania art. 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw⁽⁵⁾. Ponadto Niemcy zobowiązywały się do stosowania rozporządzenia (WE) nr 69/2001 w odniesieniu do wszystkich pozostałych, przeznaczonych dla MŚP środków wsparcia, w szczególności wynajmu pomieszczeń i laboratoriów, korzystania ze sprzętu badawczego i innych przedmiotów wyposażenia. Pomimo tego, że na mocy wymienionych rozporządzeń pomoc jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia, Niemcy z powodów bezpieczeństwa prawnego zwróciły się do Komisji z prośbą o wydanie decyzji końcowej.

VI. OCENA ŚRODKA

(21) Komisja dokonała oceny środka w oparciu o art. 87 i następne Traktatu WE oraz art. 61 i następne Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz na podstawie rozporządzeń (WE) nr 69/2001 i (WE) nr 70/2001.

1. Istnienie pomocy państwa w znaczeniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

(22) W przypadku oceny środka pomocy w oparciu o przepisy Traktatu WE w sprawie pomocy państwa należy w pierwszej kolejności zbadać, czy w przypadku danego działania mamy do czynienia z pomocą państwa w znaczeniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

(23) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu WE wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi. Pojęcie pomocy państwa ma zastosowanie do każdego środka pomocy, który jest bezpośrednio lub pośrednio finansowany przy użyciu zasobów państwowych oraz który jest przyznawany przez państwo bądź instytucje działające na podstawie mandatu państwowego. Dany środek uznaje się za pomoc państwa, jeśli spełnia on wszystkie kryteria art. 87 ust. 1 Traktatu WE.

(24) W przypadku środków pomocy przyznawanych w formie dotacji lub pożyczki przy badaniu, czy mamy do czynienia z pomocą państwa, zwykle nie ma wątpliwości co do tego, które przedsiębiorstwo potencjalnie jest beneficjentem. Jednakże przedmiotowy środek pomocy jest bardziej skomplikowany, ponieważ władze Niemiec stymulują do działania jedną grupę uczestników rynku (podmioty zarządzające), aby wspierać inną grupę (użytkowników). Ponadto środek ten przewiduje stwo-

wienie trzeciej grupy potencjalnych uczestników rynku – centrów istniejących niezależnie od podmiotów zarządzających i użytkowników. Jeśli nawet zamierzenie Niemiec polegało jedynie na tym, aby stworzyć korzyści dla użytkowników, możliwe jest, że odbiorcami pomocy państwa są przedsiębiorstwa wszystkich trzech poziomów.

(25) W konsekwencji należy zbadać istnienie pomocy państwa w znaczeniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE na trzech różnych poziomach: podmiotów zarządzających, centrów i użytkowników.

1. Poziom pierwszy: podmioty zarządzające

(26) Bezsporne jest, że wspomniane działanie jest finansowane przy użyciu zasobów państwowych. Procent przydzielonego przez państwo wsparcia uzależniony jest od tego, czy podmiotem jest gmina, związek gmin czy instytucja publiczna lub prywatna nienastawiona na osiągnięcie zysku. W pierwszym przypadku centrum jest tworzone w 100 % przy użyciu zasobów państwowych (do 90 % ze środków federalnych i krajów związkowych i przynajmniej 10 % ze środków gminy bądź związków gmin). Jeśli jest w to z kolei zaangażowana instytucja nienastawiona na osiągnięcie zysku, musi ona pokryć przynajmniej 10 % nakładów finansowych, natomiast do 90 % pozostałych kosztów pokrywa państwo. Właściwymi odbiorcami pomocy są jednakże MŚP; użycie zasobów państwowych jest konieczne, aby pokryć koszty kwalifikowane wybudowania budynku, jednakże koszty te nie mówią nic o wysokości pomocy przyznanej MŚP.

(27) Występują dwa rodzaje podmiotów zarządzających: 1) gminy lub związki gmin bądź przedsiębiorstwa państwowe będące ich własnością; i 2) publiczne lub prywatne instytucje *non-profit*, jak na przykład szkoły wyższe lub instytucje badawcze. Niezależnie od formy prawnej wspomnianych podmiotów oraz faktu, że mają one charakter *non-profit*, Komisja jest zdania, jak zostało to już określone w jej decyzji 98/353/WE z dnia 16 września 1997 r. w sprawie pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstwa *Gemeinnützige Abfallverwertung GmbH*⁽⁶⁾, że podmioty zarządzające należy traktować jako przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, o ile prowadzą one na rynku działalność gospodarczą.

(28) Gminy i związki gmin nie są zwykle uważane za przedsiębiorstwa. Jednakże chociaż wykonują one szereg zadań publicznych i mogą sprawować władzę publiczną, to jednak zgodnie z opinią Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich przedstawioną w orzeczeniu z dnia 16 czerwca 1987 r. w sprawie 118/85 (Komisja przeciwko Włochom)⁽⁷⁾, mogą one być traktowane jako przedsiębiorstwa, o ile prowadzą na rynku działalność gospodarczą. Takie założenie należy przyjąć w niniejszym przypadku, zwłaszcza jeśli gminy działają za pośrednictwem własnych przedsiębiorstw komunalnych.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 33. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 364/2004 (Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 22).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 159 z 3.6.1998, str. 58.

⁽⁷⁾ Wyrok Trybunału z dnia 16 czerwca 1987 r., sprawa 118/85 Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Włoskiej; Zb. Orz. 1987, str. 2599, pkt 7 i 8.

- (29) W ramach badanego środka pomocy za utworzenie (budowę) i zarządzanie centrami są odpowiedzialne wspomniane podmioty. Tym samym podmioty te tworzą podstawy ku temu, aby centrum mogło wynajmować pomieszczenia dla MŚP i/lub oferować inne usługi. Jeśli nawet wspomnianymi podmiotami są instytucje nienastawione na osiąganie zysku, prowadzą one działalność gospodarczą, która może być wykonywana na przykład przez prywatne przedsiębiorstwa obrotu nieruchomości lub prywatne firmy doradcze.
- (30) Jednakże same podmioty nie powinny być beneficjentami pomocy, bowiem wsparcie państwa ukierunkowane jest na stworzenie warunków ku temu, aby móc oferować MŚP pomieszczenia i usługi. Udostępniane wspomnianym podmiotom zasoby państwowe powinny zapewnić korzyści gospodarcze wyłącznie użytkownikom. Aby zagwarantować, że żadne korzyści nie powstaną na poziomie podmiotów, przewidziano różne mechanizmy:
- (31) W celu utworzenia (zbudowania) lub rozbudowy centrum ogłasza się zaproszenie do składania ofert odpowiednio do przepisów prawnych dotyczących zamówień publicznych.
- (32) Podmioty zarządzające są zobowiązane do przekazania centrum w posiadanie ich użytkownikom lub przekazania im praw do użytkowania centrum przez okres przynajmniej 15 lat. W tym zakresie podmioty nie uzyskują żadnej korzyści przez ten okres 15 lat, kiedy budynki muszą być użytkowane jako centra.
- (33) Po upływie 15 lat budynki pozostają jednak własnością wspomnianych podmiotów i przez okres, przez jaki nie muszą oni płacić żadnej rekompensaty z tytułu wartości pozostałej, wartość centrum, które może zostać następnie oddane do użytku na inną działalność lub sprzedane, może stanowić dla podmiotów (właścicieli budynków) korzyść. Aby zagwarantować, że na poziomie podmiotów zarządzających nie powstanie żadna korzyść po tym okresie, władze Niemiec w toku przeprowadzanego przez Komisję badania zadeklarowały, że po upływie 15 lat nastąpi odprowadzenie zysku. Następuje to albo w drodze metody wartości kapitalizowanej przeciętnego czystego zysku (metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych) albo w każdym razie w oparciu o inną metodę zgodną z metodą określoną w art. 29 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych⁽⁸⁾. Przy czym łącznie z wartością pozostałą budynku uwzględnia się wszystkie zyski i straty poniesione przez przedstawicieli w okresie 15 lat eksploatacji centrum. Oznacza to, że działalność biznesową centrów należy ulokować na poziomie zarządzających nimi podmiotów, bowiem to one są w efekcie
- ponoszą ryzyko gospodarcze związane z danym centrum.
- (34) Ponieważ podmioty nie odnoszą żadnej korzyści gospodarczej, nie mogą być traktowane jako odbiorcy pomocy państwa w myśl art. 87 ust. 1 Traktatu WE. Należy ich jedynie traktować jako pośredników, którzy dbają o to, aby użytkownikom za pośrednictwem centrów udzielane było wsparcie.
2. Poziom drugi: centra i zarządzający centrami
- (35) Środki państwowe, udostępnione w ramach badanego działania, służą budowie lub rozbudowie centrów. Ponieważ w ramach omawianego środka pomocy kosztami kwalifikowanymi są tylko koszty budowy, toteż pomoc ta nie jest przeznaczona na pokrycie kosztów operacyjnych centrów. Można to zagwarantować poprzez kontrole dowodów zastosowania, tj. poprzez nadzorowanie pomocy przez Niemcy. Będące własnością wspomnianych podmiotów centra mają wyłącznie oferować użytkownikom pomieszczenia i usługi.
- (36) Dokonuje się również odniesienia do wspomnianego w motywie 33 odprowadzenia zysku, które zgodnie z zapowiedzią Niemiec będzie miało zastosowanie również do poziomu centrów. Dzięki temu na poziomie centrów po upływie 15 lat nie pozostanie żadna nieuzasadniona korzyść.
- (37) Ponadto Niemcy potwierdziły, że na prowadzenie centrów zostanie opublikowane zaproszenie do składania ofert zgodnie z przepisami prawnymi dotyczącymi zamówień publicznych, gdyby miało ono zostać przejęte przez stronę trzecią. Zarządzający danym centrum otrzymają jedynie określoną w zaproszeniu do składania ofert zapłatę według stawek rynkowych.
- (38) Tym sposobem ani centra, ani zarządzający nimi nie uzyskują żadnych korzyści gospodarczych i stąd nie można ich uważać za odbiorców pomocy, a jedynie za pośredników dbających o to, aby wsparcie udzielane było użytkownikom. W konsekwencji w ramach omawianego działania nie przyznano pomocy na poziomie centrów i zarządzających nimi podmiotów.
3. Poziom trzeci: użytkownicy
- (39) MŚP, które najmują pomieszczenia w centrach, stają się pośrednio beneficjentami pomocy państwa za pośrednictwem podmiotów zarządzających centrami i poprzez same centra. Należy jednak zaznaczyć, że dla grupy docelowej, jaką są MŚP, nie przewiduje się intensywności pomocy w wysokości 90 %. Koszty finansowane ze środków państwowych do 90 %, a nawet do 100 %, są konieczne po to, aby móc centra wybudować.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 173/2005 (Dz.U. L 29 z 2.2.2005, str. 3).

- (40) Centra mają dla MŚP dużą ilość ofert (pomieszczenia, wyposażenie, możliwość współpracy, laboratoria, doradztwo i inne usługi). Czynsze płacone przez MŚP z tytułu przekazania pomieszczeń oraz ceny innych usług (jak udostępnianie laboratoriów i sprzętu specjalistycznego) mogą znajdować się poniżej ceny rynkowej, bowiem niektóre MŚP mogą mieć problemy ze znalezieniem tego rodzaju pomieszczeń i usług na rynku, a w każdym razie nie po cenach, na które byłoby je finansowo stać. Korzyść dla MŚP polega zatem na korzystaniu po dogodnych kosztach w porównaniu z cenami rynkowymi z pomieszczeń centrum, włącznie z dostępem do innych usług. Dlatego Komisja wychodzi z założenia, że wspomniane działanie zapewnia użytkownikom, tj. MŚP, określoną korzyść, polegającą na tym, że czynsz i/lub pozostała oferta w centrach kształtują się poniżej cen rynkowych.
- (41) Środek pomocy zakłóca lub może zakłócać konkurencję, ponieważ zorientowany jest na sprzyjanie określonym przedsiębiorstwom, przy czym grupa docelowa określana jest poprzez rodzaj centrum. Jak przedstawiono w motywach 6–14, centra przedsiębiorczości ukierunkowane są na wszelkiego rodzaju MŚP, centra technologii na MŚP o charakterze innowacyjnym, a centra inkubatorów przedsiębiorczości na nowo powstałe, małe i drobne przedsiębiorstwa. Oczywiście istnieje także wiele form mieszanych, jak choćby nowo powstałe przedsiębiorstwa mogą również mieć innowacyjny charakter.
- (42) W ramach omawianego środka nie wyklucza się, że pomoc zostanie udzielona przedsiębiorstwom, które działają w obszarach gospodarki, w których odbywa się handel wewnątrzspółnotowy. W konsekwencji należy przyjąć, że środek ten wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.
- (43) Tym samym na poziomie użytkowników przedmiotowe działanie stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, o ile nie zostanie przekroczony pułap *de minimis* – rzędu 100 000 euro dla każdego odbiorcy pomocy przez okres trzech lat, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 69/2001.
- (44) Pod względem zastosowania pułapu *de minimis* w stosunku do różnych ofert centrów Komisja stwierdza, co następuje:
- W odniesieniu do najmu pomieszczeń przyjmuje się do wiadomości, że Niemcy zobowiązały się do przestrzegania przepisów rozporządzenia (WE) nr 69/2001 na poziomie użytkowników. Upředni brak przejrzystości programu pomocy zostanie zlikwidowany, ponieważ Niemcy zobowiązały się, że elementy pomocy, zawarte w czynszu dla MŚP za najmowane pomieszczenia, będą obliczane na podstawie porównywalnych czynszów za podobne pomieszczenia, w szczególności oficjalnego poziomu, na jakim kształtują się czynsze za wynajem pomieszczeń do celów komercyjnych. Tym sposobem Niemcy zapewnią, że zachowany zostanie pułap *de minimis* rzędu 100 000 euro w okresie trzech lat. Dlatego Niemcy zobowiązują się, aby w stosunku do każdego użytkownika wyjaśnić, że korzystanie z usług centrum może zawierać elementy pomocy oceniane jako pomoc *de minimis* podlegającą rozporządzeniu (WE) nr 69/2001.
 - W odniesieniu do korzystania z laboratoriów i sprzętu specjalistycznego (zwłaszcza w centrach technologii) Niemcy poinformowały, że ewentualne elementy pomocy odzwierciedlają się w narzucie nakładanym na czynsz, jaki użytkownik ma do zapłacenia. Dlatego też można to oddzielić od zwykłego czynszu. Podtrzymuje się, że Niemcy również pod względem tych narzutów z tytułu korzystania z laboratoriów i sprzętu specjalistycznego zapowiedziały przestrzeganie rozporządzenia (WE) nr 69/2001.
 - W odniesieniu do usług doradztwa element pomocy nie został ograniczony do pułapu *de minimis* i stąd musi zostać uznany za pomoc państwa w z akresie zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu WE.
- ## 2. Legalność środka
- (45) Niemcy wywiązały się ze swojego zobowiązania zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu WE.
- ## 3. Zgodność środka pomocy z Traktatem WE
- (46) Ponieważ możliwych w ramach programu pomocy środków na rzecz MŚP (np. pomieszczenia, laboratoria, sprzęt specjalistyczny), z wyjątkiem usług doradztwa, nie uznaje się za pomoc państwa, o ile przestrzegany jest pułap *de minimis* oraz przepisy rozporządzenia (WE) nr 69/2001, należy jedynie zbadać usługi doradztwa na rzecz MŚP pod kątem zgodności ze wspólnym rynkiem.
- (47) Omawiany program pomocy ma wspierać upowszechnianie i komercyjne wykorzystywanie nowych niemieckich i międzynarodowych badań i opracowań w zakresie ogólnego zarządzania i rozwoju przedsiębiorstw. Tym samym ma sprzyjać wymianie technologii i ułatwiać współpracę pomiędzy przedsiębiorstwami.

- (48) Zgodnie z art. 157 Traktatu WE wspieranie wymiany technologii oraz współpraca między przedsiębiorstwami są dwoma ważnymi celami Wspólnoty. W tym zakresie środek pomocy odpowiada celom art. 157 Traktatu WE. Jednakże Komisja nie opracowała jeszcze szczegółowych kryteriów oceny środków pod kątem tych celów, aczkolwiek tego rodzaju działania są często wspierane w ramach polityki regionalnej Wspólnoty Europejskiej przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.
- (49) W tym kontekście Komisja odsyła do swojego komunikatu na wiosenny szczyt Rady Europejskiej „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”⁽⁹⁾, w którym podkreślono znaczenie popierania i oferowania bodźców na rzecz innowacji i biegunów innowacyjnych. Grupa docelowa badanego programu pomocy ogranicza się do innowacyjnych i zorientowanych technologicznie MŚP w fazie rozruchu; jednocześnie jest to najważniejsza grupa docelowa w odniesieniu do wspierania wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.
- (50) Odnośnie do usług doradztwa należy zaznaczyć, że Niemcy zobowiązały się do nieprzyznawania dotacji powyżej 50 % kosztów kwalifikowanych. Tym samym pomoc dla usług doradztwa jest zgodna z rozporządzeniem (WE) nr 70/2001, w szczególności jego art. 5.
- (51) Stosownie do tego Komisja winna przychylnie ocenić ten środek pomocy.

VII. WNIOSEK KOŃCOWY

- (52) Na podstawie zmian dokonanych przez Niemcy w toku formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja dochodzi na następującego wniosku:
- (53) W odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach wspomnianego programu pomocy określonym MŚP na rzecz najmu pomieszczeń, korzystania z laboratoriów lub sprzętu specjalistycznego i/lub innych składników wyposażenia, Komisja przyjmuje do wiadomości zobowiązanie Niemiec do przestrzegania rozporządzenia (WE) nr 69/2001 w stosunku do badanego programu pomocy.

- (54) W odniesieniu do przyznawania w ramach programu pomocy dotacji na rzecz usług doradczych dla MŚP dostępnych w centrach Niemcy zobowiązały się do udzielania takiego wsparcia zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 70/2001, w szczególności jego art. 5,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Program pomocy, który Niemcy zamierzają wdrożyć w latach 2004–2006 w celu rozbudowy lokalnej infrastruktury gospodarczej zgodnie z pkt 7 części II wspólnego planu ramowego rządu federalnego i krajów związkowych „Poprawa regionalnej struktury gospodarczej” w celu tworzenia lub rozbudowy centrów przedsiębiorczości, technologii i inkubatorów przedsiębiorczości oferujących pomieszczenia oraz usługi małym i średnim przedsiębiorstwom, nie stanowi pomocy państwa w zakresie zastosowania art. 87 ust. 1 Traktatu WE, o ile Niemcy będą wywiązywały się z podjętego zobowiązania do przestrzegania rozporządzenia (WE) nr 69/2001 w odniesieniu do najmu pomieszczeń, laboratoriów, sprzętu specjalistycznego i/lub innych usług.

2. Określony w ust. 1 program pomocy stanowi pomoc państwa zgodną ze wspólnym rynkiem stosownie do art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, o ile Niemcy będą przestrzegały podjętego zobowiązania do przyznawania wszelkiej pomocy na rzecz usług doradztwa dla małych i średnich przedsiębiorstw, które korzystają z usług oferowanych przez centra przedsiębiorczości, technologii i inkubatory przedsiębiorczości, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 70/2001.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Sporządzono w Brukseli, dnia 3 maja 2005 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji

⁽⁹⁾ COM(2005) 24 wersja ostateczna.